

Tillämpningen av 105 § taxeringslagen (TL) i nyare praxis

Av kammarrättslagman Waldemar Hermanson och kammarrättsassessor Kent Sundqvist

Kommentaren till 105 § TL i Taxeringshandbok (TH) av Hermanson m fl bygger på rättsfall fram till hösten 1973. Handboks författarna har i och för sig tagit itu med arbetet på en ny upplaga. Man måste emellertid räkna med att det tar åtminstone ett år innan den nya upplagan kommer ut. I avvaktan på det kan det kanske fylla ett syfte att här i SN söka komplettera handboken och föra framställningen à jour. Vi vill betona att det är fråga om plock ur ett ännu inte helt sovrat arbetsmaterial. Man får därför inte ställa höga krav på fullständighet och stringens. I den mån luckor och felaktiga resonemang kan påvisas så kommer det nästa upplaga av TH till godo. Man kan tycka att den magra processuella regleringen i TL egentligen har överlevt sin tid. I prop 1971: 60 med förslag till de ändringar i och uteslutningar ur TL som tillkomsten av bl a förvaltningsprocesslagen föranledde angav finansministern väntade nya regler om fastighetstaxering som skäl för att inte då utforma en helt ny TL. Sedan dess har reglerna om den nya taxeringsorganisationen inneburit åtskilliga ingrepp i TL men en övergripande reform har fått anstå. Krönet på utvecklingen synes nu nått när man föreslår att reglerna om fastighetstaxering bryts ut till en särskild lag men låter lappverket i övrigt stå kvar. Att det knappast kan bli någon ny rättegångsbalk inom överskådlig tid kan man förstå, men en ny och modern TL borde man kunna samla sig till.

105 § TL lyder numera på följande sätt.

1 mom. Finner kammarrätt eller regeringsrätten vid prövning av besvär, att taxering verkställts på orätt ort eller underlåtit på rätt ort eller ej skett till riktigt belopp, må rätten, efter vederbörandes hörande, vidtaga erforderlig rättelse. Skattskyldigs hela taxering må dock icke höjas utöver vad tidigare bestämts, om icke sådan höjning yrkats i besvären. Ändras taxering av kammarrätten eller regeringsrätten därför att inkomst eller utgift bör hänföras till annat beskattningsår än det som taxeringen avser, må härav föranledd ändring vidtagas i den skattskyldiges taxering för det förstnämnda beskattningsåret. Om någon av kammarrätten eller regeringsrätten befrias från taxering därför att annan person i stället bort taxeras, må rätten överflytta taxeringen på denne.

Kammarrätt eller regeringsrätten äger vid ändring i skattskyldigs taxering besluta om härav påkallad rättelse i taxering, som avser den skattskyldiges maka eller make vid taxeringen jämställd skattskyldig, såvitt angår tillämpning av 46 § 3 mom., 48 § 2 mom., 52 § 1 mom. eller anvisningarna till 52 § kommunalskattelagen, 11 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt eller 12 § 1 mom. lagen om statlig förmögenhetsskatt eller avser förutsättning för skattereduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördslagen. I mål angående avdrag eller beskattning för periodiskt understöd eller där-

med jämförlig periodisk utbetalning äger kammarrätt eller regeringsrätten vid ändring av givarens eller mottagarens taxering vidtaga därav föranledd ändring av den andres taxering.

Hava besvär anförts hos kammarrätten eller regeringsrätten rörande taxering, som åsatts avliden person eller hans dödsbo, och har dödsboet tidigare befriats från att erlägga skatt på grund av taxeringen, skall vid ändring av taxeringen i anledning av besvären jämväl beslutet om skattebefrielse i erforderlig mån ändras.

Vidtager kammarrätt eller regeringsrätten sådan ändring i fråga om taxering till kommunal inkomstskatt inom viss kommun att avdrag enligt 46 § 2 mom. kommunalskattelagen eller kommunalt grundavdrag icke vidare kan helt utnyttjas inom samma kommun, skall, ändå att yrkande därom icke framställts, sådan ändring vidtagas i taxering inom annan kommun som kan föranledas av bestämmelserna i 46 § 4 mom. eller 50 § 3 mom. andra stycket nämnda lag. *Lag 11 mars 1976 (nr 73)*, som trätt i kraft 31 mars 1976 (fr. o. m. 1977 års taxering).

1 mom. tidigare ändrat genom *lag 14 december 1973 (nr 1116)*, som trätt i kraft 1 januari 1974.

2 mom. Bestämmelserna i 1 mom. äga motsvarande tillämpning på länsrätt. Därest hos länsrätt fråga uppkommer om åtgärd enligt 1 mom. beträffande taxering inom annat län, skall målet i hela dess vidd överlämnas till avgörande av den mellankommunala skatterätten. *Lag 5 april 1979 (nr 175)*.

Sakliga ändringar sedan TH skrevs är dels regeln om överflyttning med hänsyn till utgången i mål om avdrag eller beskattning för periodiskt understöd, dels hänvisningen till anvisningarna till 52 § kommunalskattelagen (KL), som handlar om fördelningen av inkomst mellan makar som deltagit i förvärvsverksamhet avseende inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse¹. Såvitt bekant finns det inga avgöranden i regeringsrätten (RR) som belyser dessa ämnen.

I fortsättningen behandlas rättsfallen enligt dispositionen i lagtexten och kommentaren i TH.

Överflyttning till annan beskattningssort

Första och andra meningarna i 1 mom första stycket 105 § TL reglerar flyttning av skattskyldigs taxering i horisontell led. Om sådan överflyttning handlar RR:s dom den 6 juni 1979 angående Nina Prippts inkomsttaxeringar 1972 (målnummer 1913—1976). Vid prövning av ett avdrag för kostnad för resor mellan Uppsala och Stockholm flyttade kammarrätten (KR) på yrkande av taxeringsintendenten (TI) över den skattskyldigas taxeringar från Uppsala till Stockholm. KR ansåg att hon rätteligen borde ha mantalsskrivits i Stockholm för 1971.

RR underkände överflyttningen. Man uttalade att 105 § 1 mom TL inte hade bort tillämpas med hänsyn till att frågan om den skattskyldigas rätta mantalsskrivning varit beroende av uppgifter utöver vad som framgått av deklARATIONSHANDLINGARNA och utredningen i taxeringsmålet och att det inte förelegat risk för att den skattskyldiga skulle ha undgått att över huvud taget taxeras på

¹Det bör observeras att hänvisningen inte omfattar lönefördelning mellan makar i fåmansföretag, en fråga som regleras i punkt 13 av anvisningar till 32§ KL. I bolagsfallen torde man alltså inte kunna ändra makes taxering annat än med stöd av 105§ i mom första stycket TL.

någon ort. TI:s begäran skulle i stället prövas som ett yrkande enligt 100 § första stycket 4 TL. Sådan talan får ju TI inte föra till skattskyldigs nackdel.

Rättsfallet kastar ytterligare ljus över gränserna för överflyttningsparagrafens tillämpningsområde. Syftet med reglerna i 105 § TL är ju att öppna väg för materiell rättvisa också när de vanliga besvärreglerna inte har följts. Emellertid gäller enligt 107 § vanliga besvärregler även i fråga som avses i 105 §. Det förefaller att vara en rimlig tolkning att se rättsfallet som en avvägning mellan kravet på materiell rättvisa och önskemålet att så långt som möjligt följa besvärreglerna. När det inte fanns någon risk för att den skattskyldiga över huvud taget skulle undgå taxering saknades det anledning att gå utöver det som hade prövats i lägre instans.

Överflyttning till annat beskattningsår

I tredje meningen regleras flyttning mellan olika beskattningsår. Det skall vara fråga om en inkomst eller utgift som verkligen bör hänföras till, dvs taxeras något år. Däremot kan man inte flytta en utgift som inte alls är avdragsgill. Detta framgår av RÅ 1974 ref 91 (RRK 1975 R75 1:7), där det var fråga om en ej godtagbar avdragspost (konsultarvode för marknadsundersökning), som felaktigt hade balanserats i räkenskaperna. RR vägrade vid prövning av 1966 års taxering att återföra posten till 1963 års taxering, där den först hade redovisats, eftersom det inte gällde en inkomst eller utgift som bort hänföras till annat beskattningsår än det som taxeringen avsåg. Fallet kan jämföras med det i TH redovisade RÅ 1968 not Fi 1558, där nedsättning av värdet på utgående lager ett år kompensades med motsvarande ändring av värdet på ingående lager vid följande års taxering. Även rättsfallet RÅ 1976 ref 25 (RRK 1976 R 1:41) gällde flyttningar mellan olika beskattningsår. Det fallet belyser emellertid i första hand gränserna för den exofficioprövning som skall företas enligt 105 § och redovisas längre fram.

Överflyttning från en skattskyldig till en annan

Några fall har avsett tillämpning av fjärde meningen, överflyttning av taxering till annan skattskyldig. Denna regel, som gör det möjligt att dra in ett nytt subjekt i processen, ställer på sin spets motsättningen mellan materiell rättvisa och processuella regler till skydd för rättssäkerheten. I praxis är man också, som har framhållits i TH, mycket restriktiv. Överflyttningen måste vara en klar konsekvens av bedömningen i besvärsmålet. Det får t ex inte behövas någon särskild beräkning av den taxering som skall flyttas över. Tydligt framgår detta av rättsfallet RÅ 1975 ref 106 (RRK 1976 R 1:15), som gällde vem av två makar som skulle beskattas för vinsten vid en fastighetsförsäljning. Taxeringsnämnden (TN) hade skönstaxerat hustrun för vinsten men det beslutet undanröjdes av prövningsnämnden (PN). KR, som beräknade vinsten för

mannen till lägre belopp, flyttade över taxeringen på honom. RR förklarade att, även om mannen i och för sig hade bort taxeras, så hade den vinst som hustrun påförts inte utan särskild prövning kunnat beräknas för mannen. 105 § TL var därför inte tillämplig. Med det rättsfallet kan jämföras det snarlika RÅ 1956 ref 32.

Prövning ex officio av fråga om överflyttning

Det nära sambandet mellan besvärsprövning och överflyttning har också en annan sida som det kan vara skäl att beröra här. Överflyttning är ju i princip en åtgärd som *kan* företas ex officio. En fråga som har föranlett viss osäkerhet är under vilka förutsättningar åtgärden också bör eller skall företas utan att det har yrkats i målet. Att det är svårt att hitta en klar linje i denna fråga kan delvis skyllas på att lagtexten säger att överflyttning *må* ske under angivna förutsättningar. I praxis torde man ha varit benägen att kräva en viss processuell aktivitet — normalt från TI:s sida — innan man har ansett sig skyldig att pröva överflyttningsfrågan. I några fall har RR haft att ta ställning till frågan huruvida överflyttningen har varit en så klar konsekvens av besvärsprövningens utfall att den borde ha gjorts, eller åtminstone ha övervägts, även utan särskilt yrkande. I RR:s dom den 24 oktober 1978 (mål nr 999-1976, Boström)¹ var det fråga om ett familjebolag vari hustrun ägde aktierna. Hon deklarerade hela lönesumman i bolaget, 24 000 kr. Efter besvär av TI påfördes mannen, som hade anställningsinkomst på annat håll, halva lönesumman. Hustruns lön sänktes i motsvarande mån. Mannen klagade hos KR och fick rätt i att han inte skulle beskattas för någon lön från bolaget. TI hade inte något reservationsyrkande beträffande hustruns taxering och KR berörde inte den i sin dom. RR höjde hustruns taxering med följande motivering: Vid bedömning av TI:s yrkande om höjning av hustruns taxering bör beaktas, att tvisten i målet gällt vem som i verkligheten uppburit visst lönebelopp, mannen eller hustrun. KR har godtagit makarnas uppfattning i frågan sådan den kommit till uttryck i deras deklARATIONER och i mannens argumentering i målet. Vid sådant förhållande har saknats anledning att vid bifall till mannens besvär över länskatte-rättens (LSR) beslut underlåta prövning enligt 105 § 1 mom första stycket TL. — I det här fallet var det helt klart att den taxering som mannen hade befriats från inte kunde betraktas som något annat än lön till hustrun. Hon var själv bolagsägare och hade från början deklarerat inkomsten. Även RR:s avgörande den 3 oktober 1978 (mål nr 3666-1977, Eklund)² gällde en liknande fråga om lönefördelning mellan makar. RR fann att TI hade rätt att hos domstolen begära prövning av frågan huruvida inte KR hade bort tillämpa 105 § TL, trots att TI inte hos KR hade fört någon reservationstalan om konsekvensändring. Målet återförvisades till KR för prövning av överflyttningsfrågan.

¹ numera publicerad som RÅ 1978 1:74

² Numera RÅ 1978 1:65

Återförvisning är en sällsynt, för att inte säga unik, åtgärd i överflyttningsfallen. Bestämmelsen i 105 § TL innebär ju i sig ett undantag från instansordningsprincipen. Man kan då säga att en restriktiv tillämpning får ersätta den rättssäkerhet som kan vinnas genom prövning i flera instanser. De rättsfall som gällt ny beräkning av reavinst (RÅ 1975 ref 106) och ändrad mantalsskrivning (RR:s dom den 6 juni 1979) får anses visa att det inte går att dra in ytterligare utredning för att avgöra överflyttningsfrågan. Utgången i Eklundmålet bör väl därför inte ses som en praktisk återförvisning. Den tolkning som ligger närmast till hands synes då vara att RR har betraktat KR:s underlåtenhet att pröva överflyttningsfrågan som en formell brist.

I det här sammanhanget kan det tidigare angivna rättsfallet RÅ 1976 ref 25 (RRK 1976 R 1:41) dras fram som ytterligare ett exempel på att TI har besvärsmått när han begär tillämpning av 105 § TL. Här ansågs besvärsmått föreligga trots att TI:s talan i sak bedömdes som obefogad. Omständigheterna var i korthet följande. W gottskrevs tantiem vid årssluten 1967 och 1968 med 26 500 respektive 12 850 kr. Han deklarerade beloppen 1969 och 1970. TN följde deklARATIONERNA MEN PN ANSÅG ATT TANTIEMEN SKULLE TAXERAS REDAN 1968 OCH 1969. SEDAN KR HADE PRÖVAT W:S TAXERINGAR 1967 OCH 1968 YRKADE TI HOS KR ATT W VID 1969 ÅRS TAXERING SKULLE BESKATTAS FÖR 26 500 KR I STÄLLET FÖR DET AV PN TAXERADE BELOPPET 12 850 KR. TN:S TAXERING ÅR 1970 AV DET SENARE BELOPPET HADE EFTER BESVÄR UNDRÖJTS AV LSR. KR BIFÖLL TI:S TALAN OCH TAXERADE W 1969 FÖR 26 500 KR. I BESVÄR HOS RR YRKADE TI ATT W:S TAXERING ÅR 1970 SKULLE HÖJAS MED 12 850 KR. TI ÅBEROPADE ATT W AV KR HADE BEFRIATS FRÅN TAXERING FÖR 12 850 KR 1969 OCH ATT KR DÄRFÖR ENLIGT 105§ 1 MOM TL HADE BORT EX OFFICIO FLYTTA ÖVER BELOPPET TILL TAXERING 1970. RR LÄMNAD EFTER BESVÄREN UTAN BIFALL MED FÖLJANDE MOTIVERING: I FÖREVARANDE MÅL HAR TI HOS KR YRKAT ATT W VID TAXERINGEN ÅR 1969 MÅTTE BESKATTAS FÖR BELOPPET 26 500 KR I STÄLLET FÖR BELOPPET 12 850 KR OCH ATT SÅLEDES W:S TAXERING MÅTTE HÖJAS MED 13 650 KR. HAN HAR DÄREMOT INTE FÖRT NÅGON TALAN ANGÅENDE TAXERINGEN ÅR 1970. DEN OMSTÄNDIGHETEN ATT KR BIFALLIT TI:S TALAN OCH SÅLEDES HÖJT TAXERINGEN ÅR 1969 KAN VID ANGIVNA FÖRHÅLLANDEN INTE ANSES HA BORT FÖRANLEDA KR ATT SJÄLVMANT VIDTAGA HÖJNING JÄMVAL AV TAXERINGEN ÅR 1970.

RR:s syn på TI:s besvärsmått i de nyss återgivna rättsfallen bör väl föranleda att fråga om eventuell överflyttning av taxering i regel prövas ex officio av länsrätt (LR) och KR. Även om prövningen leder till att överflyttning inte skall ske är det befogat att man redovisar sina överväganden.

Överflyttning när taxeringsändringen avser avdragspost

Efter den här utvecklingen är det på sin plats att beröra en annan fråga som hör samman med fjärde meningen. Den frågan är vad som egentligen skall förstås med att någon "befrias från taxering". En vanlig uppfattning har väl varit att uttrycket syftar på en bestämd inkomstpost. För en sådan ståndpunkt

kan man få stöd hos skattelagssakkunniga (SOU 1954:24) och hos skatteutredningen om periodiskt understöd (SOU 1972:87). Skattelagssakkunniga ville vidga möjligheterna till överflyttning. Man föreslog bl a att om avdrag medgavs för ett räntebelopp eller periodiskt understöd så skulle motsvarande belopp kunna tas upp som skattepliktig inkomst för någon annan. Finansministern (prop 1956:150 s 317) ville emellertid inte gå med på en sådan utvidgning av paragrafens tillämpningsområde. I betänkandet om periodiskt understöd¹ uttalades att överflyttning endast kunde ske i mål vari det är fråga om vem av två eller flera personer som är skattskyldig för viss inkomst.² Åtminstone den senare utredningens uttalande synes grunda sig på praxis i mål om avdragsrätt respektive beskattning för periodiskt understöd. Det är emellertid inte säkert att man kan generalisera utifrån denna praxis. Fallen angående periodiskt understöd är speciella på det sättet att skatteplikten för mottagaren rent lagtekniskt följer av givarens avdragsrätt.

Det man i första hand skall pröva är alltså förutsättningarna för avdragsrätt och skatteplikten för mottagaren blir en följdfråga. Med en restriktiv tolkning av överflyttningsregeln kan det då inte sägas att man medger avdrag därför att annan bort taxeras. Det förefaller rimligt att man i understödsfallen läser in ett krav på orsakssamband mellan besvärprövning och överflyttning snarare än att man drar slutsatser om vad som skall förstås med att någon befrias från taxering. Det i förstone något förbluffande uttalandet av skatteutredningen om periodiskt understöd om överflyttning i fall då det är fråga om vem av två eller flera personer som är skattskyldig för viss inkomst går då att förlika med den gängse uppfattningen att överflyttning inte är tillåten när den förutsätter en materiell prövning av den rättsliga frågan huruvida den ena eller den andra är skattskyldig.³

RR har i ett avgörande den 9 november 1978 (mål nr 2792-1977 m fl, AB Gullhögens Bruk⁴) ansett att överflyttningsreglerna är tillämpliga på koncernbidrag. TI åberopade till stöd för sitt yrkande om konsekvensändring av det mottagande bolagets taxering den särskilda överflyttningsregeln för periodiskt understöd (105 § 1 mom andra stycket sista meningen TL). RR nöjde sig med att ange att överflyttningen skedde med tillämpning av 105 § 1 mom TL. Även utan en direkt hänvisning till 1 mom första stycket fjärde meningen får väl det här rättsfallet anses visa att konsekvensändring kan göras också om taxeringsändringen inte avser en viss inkomstpost. Det är däremot svårt att säga vilken räckvidd avgörandet kan ha i olika avdragssituationer. Enligt koncernbidragsreglerna råder det fullständig reciprocitet mellan avdragsrätt och skat-

¹ s 204

² Jfr skattelagssakkunniga, som ville öka ut överflyttningsmöjligheterna till att omfatta just denna situation (s 193)!

³ Se K G A Sandström, Om taxering s 309, Wennergren, Förvaltningsprocess, 2:a uppl, Sthlm 1977, s 257f och TH, s 330.

⁴ Numera RÅ 1978 1:80

teplikt, och frågorna härom prövas enligt samma förutsättningar. Det ligger därför nära till hands att här tala om överflyttningen som en klar konsekvens av besvärspövningen. Hur man skall se på en tvist som gäller vem av två skattskyldiga som skall ha ett visst avdrag är mera osäkert. På ena sidan kan man mena att ordalagen "befrias från taxering" rent språkligt inte utesluter konsekvensändring. Det är ju i sådana fall inte tal om någon ny *rättslig* bedömning som hindrar överflyttning även i avdragssituationer. Det är också materiellt otillfredsställande att två får samma avdrag. Med en mera restriktiv tolkning kan man på den andra sidan hävda att det är väl långsökt att anse att ett avdrag medges därför att någon annan bort taxeras. Dessa frågor har prövats i ett mål i KR i Göteborg, där majoriteten valde den senare ståndpunkten. Målet är överklagat till RR.

Överflyttning mellan makar förutsätter samtaxering

105 § 1 mom andra stycket reglerar följdändringar i makes taxering. Genom rättsfallet RÅ 1977 ref 45 (RR 77 1:23) har nu slagits fast att reglerna endast är tillämpliga på samtaxerade makar. RR återgav i sin dom innehållet i 105 § 1 mom andra stycket TL och konstaterade att de lagrum som bestämmelsen hänvisade till endast avsåg makar som samtaxeras. 105§ 1 mom TL förutsatte således samtaxering och kunde inte tillämpas när förut samtaxerade makar särtaxerades i högre instans. — Situationen i målet var alltså den att makarna från början hade samtaxerats. När hustrun klagade och blev särtaxerad kunde inte mannen med stöd av 105 § TL taxeras som ogift skattskyldig. Om det omvänt är så att den ena av två särtaxerade makar får bifall till ett besvär yrkande om samtaxering synes det även efter det här rättsfallet tveksamt vad som skall ske med den andre makens taxering, jfr TH s 330—331¹. Målet avsåg inkomsttaxering 1971 och det kan därför vara skäl att erinra om att bestämmelsen har ändrats 1972. Den hänvisar numera också till reglerna i 48 § 2 mom KL om grundavdrag. De reglerna förutsätter inte samtaxering, snarare tvärtom. Systemet med grundavdrag ersatte ju ortsavdragen när man genom 1970 års skattepaket införde individuell beskattning av makar. Följdriktigt har man också i 52 § KL, som reglerar makars beskattning, tagit bort hänvisningen till 48 § KL. Att man i stället i 105 § TL har tagit in en hänvisning till 48§ KL kan då förefalla egendomligt. Ändringen, som såvitt kan läsas ut av prop 1972:15 s 63 är av redaktionell natur, torde dock inte ha någon betydelse för den fråga som rättsfallet avser.

¹Olika meningar i denna fråga redovisas i ett avgörande som är refererat i rättsfall från kammarrätterna 1978 (RK 78 1:59). Kr biföll en särtaxering mans yrkande om samtaxering. Majoriteten beslutade med tillämpning av 105§ 1 mom TL att också hustrun skulle vara samtaxerad. En ledamot ansåg däremot att 105§ TL inte var tillämplig, eftersom besluten att särtaxera hustrun hade vunnit laga kraft.

Tidsfrister för överflyttning

En fråga som kan komma upp när man tillämpar 105 § TL är inom vilken tid överflyttning får ske. RR har i några fall vägrat att flytta över eftertaxering till annat beskattningsår sedan tiden för eftertaxering för det året gått ut, RÅ 1969 not Fi 1417, RÅ 1970 ref 29 och RÅ 1972 not Fi 1218. Däremot har överflyttning skett efter femårstidens utgång i några mål om inkomsttaxering, RÅ 1964 not Fi 2022, RÅ 1967 not Fi 1156 och RÅ 1968 not Fi 1558. I de förut redovisade fallen RÅ 1976 ref 25 (RRK 1976 R 1:41) och avgörandet den 3 oktober 1978 (Eklund), som också gällde inkomsttaxering, hade femårstiden löpt ut vid RR:s prövning utan att det åberopades som hinder för överflyttning. Att överflyttningspraxis har knutits till en tidsregel synes gå tillbaka på RÅ 1966 ref 22. I det fallet var det fråga om en år 1964 gjord ansökan om resning i mål angående inkomsttaxering 1953. TI tillstyrkte ansökningen och yrkade för egen del konsekvensändring med stöd av 105 § TL. RR vägrade överflyttning och åberopade att mer än fem år hade förflutit efter det rätta taxeringsåret. Det här fallet, som har åberopats i det senare avgörandet RÅ 1974 A 528, är lite säreget, eftersom tillämpning av 105 § TL begärdes vid prövning av en resningsansökan. Paragrafen talar ju om vad man kan göra vid prövning av besvär. RR har nu uttryckligen sagt ifrån att inkomsttaxering kan flyttas över även om yrkande härom inte har prövats inom femårstiden. Det skedde i den tidigare återgivna domen den 24 oktober 1978 (Boström). Efter det här avgörandet ligger det kanske nära till hands att anta att tidsfristerna för överflyttning följer de regler som gäller för eftertaxering respektive extraordinära besvär. En eftertaxeringstalan skall ju enligt 115 § TL ha *prövats* inom fem år¹ efter taxeringsåret medan en talan enligt 100 § TL skall ha *väckts* inom den tiden. Referatets utformning ger emellertid inte säkert stöd för den antydda slutsatsen. Det kan ju också verka motsägelsefullt att så att säga hänga upp tillämpningen av en exofficioregel på tidsfrister för besvär och motsvarande yrkanden. Därför kan man nog inte läsa ut något mera av rättsfallet än att femårstiden inte utgör någon absolut gräns för överflyttning av inkomsttaxering.

Överflyttning blir ny fråga i processen

Till sist skall här tas upp ett fall som är mera snävt processuellt än de övriga, som ju i och för sig alla gäller tillämpningen av processuella regler. Det som avses är överflyttningsfallens karaktär av "ny" fråga i processen, ett problem som har berörts i TH, s 295 f. RR har i rättsfallet RÅ 1977 ref 100 (RR 77 1:51) gjort klart att tillämpning av 105 § TL är en särskild fråga som RR kan ta upp utan prövningstillstånd när KR som första instans har flyttat över en taxering. I anslutning härtill kan det påpekas att fullföljden till RR är fri

¹ Tiden är numera ändrad till sex år

också i de fall då KR har underlåtit att tillämpa 105 § TL. Även om formellt endast överflyttningsfrågan tas upp i RR torde det i praktiken vara ogörligt att underlåta en allsidig prövning av målet. Det kommer alltså att behandlas i fler instanser än som är tänkt. Detta går väl inte att undvika så länge en överflyttningsituation kommer upp först i KR. Om redan LR ändrar en taxering så att det blir aktuellt att tillämpa 105 § TL ligger saken annorlunda till. Även om LR kommer fram till att 105 § TL inte är tillämplig kan en redovisning av de överväganden som gjorts föranleda att frågan anses fullföljd till KR. Det för med sig att prövningstillstånd krävs. I sammanhanget kan erinras om det som har sagts ovan om exofficioprövningens omfattning.

Är Ni intresserad av skattefrågor
och företagsekonomisk debatt?

Då är tidskriften

FÖRETAGSEKONOMI

med Skattealmanackan något för Er.

Rekvirera provex
utan kostnad!

Tidskriften grundades redan på 30-talet och ger Er en både allsidig och fördjupad information om bl a skattefrågor och företagsekonomiska problem. Bland medarbetarnas märks jur dr C R Pokorny, nestor bland ekonomiska skribenter, som nu endast skriver i FÖRETAGSEKONOMI bl a om börsen. Som chefredaktör har Pokorny ett väl utvecklat samarbete med en lång rad specialister och ekonomer vilket borgar för en saklig och intressant läsning. Stöd fri företagssamhet och försäkra Er om all den information som kan tänkas beröra Er eller Ert företag genom att prenumerera på FÖRETAGSEKONOMI. Helårsprenumeration kostar **190:— kr** (inkl moms) vilket är väl använda pengar med tanke på att "ett enda råd i FÖRETAGSEKONOMI kan vara värt prenumerationsavgiften flera gånger om". Vi står dessutom till tjänst med kvalificerad rådgivning. För att försäkra Er om att tidskriften håller vad den lovar kan Ni nedan rekvirera provex utan kostnad.

I prenumerationspriset ingår också vår uppskattade SKATTEALMANACKA som förutom en komplett almanacksdel innehåller aktuella och viktiga fakta inom skatteområdet samt en 24-siders världsatlas i färg. SKATTEALMANACKAN, som är den första av sitt slag i landet, fungerar som en "fickkonsult" varur man snabbt kan hämta tillförlitlig information hela året. Den är exklusivt utförd i svart skinn och kostar separat 40:— kr (inkl moms). Prenumeranterna får dessutom senare ett komplement med de allra färskaste nyheterna inom området. Särtryck av skattedelen i plastfodral kan beställas för 15:— kr (inkl moms).

Almanackan levereras omgående. Särtrycket blir klart först omkring årsskiftet.

Vid helårsprenumeration 1980 skickar vi 11-12 1979 utan extra kostnad.

Rekvirera från

**GREMNER'S
FÖRETAGS-
EKONOMI**

Åvägen 17, Uppg C
412 51 Göteborg
Tel 031/16 80 30

Härmed beställes:

helårspren (inkl almanacka) provex av tidskriften
(190:—)

..... st almanack/or (40:—) st särtryck (15:—)

Namn:

Adress: